

BIJLAGE - SDG's

Brede Welvaart

Al enkele jaren hanteert Oude IJsselstreek het begrip Brede Welvaart als een essentiële aanvulling op het meten van onze economie. Brede Welvaart meet naast de economie ook de sociaal-maatschappelijke en ecologische aspecten zoals de gezondheid, de leefomgeving en de ongelijkheid in de samenleving. Daarbij wordt niet alleen naar het hier en nu gekeken, maar ook naar de Brede Welvaart voor toekomstige inwoners evenals de impact van ons handelen op welvaart en welzijn in andere landen. Vanuit de gemeenteraad en het college is de wens naar voren gekomen om de sustainable development goals (SDG's) in te zetten als instrumentarium ten behoeve van de Brede Welvaart. De onderliggende beginselen en uitdagingen van de SDG's dragen met haar 17 doelstellingen, als een concrete en beleidsmatige invulling, hieraan bij. Het kan gezien worden als een verdiepingsslag: scoor je goed op de SDG's dan werk je aan een toekomstbestendige Brede Welvaart.

De 17 doelstellingen SDG's

De komende tijd worden de SDG's stapsgewijs geïmplementeerd in Oude IJsselstreek. Thans wordt onderstaand een eerste aanzet gedaan. Daarin worden op programmaniveau, op globale wijze de doelstellingen onderling verdeeld. Hierin wordt onderscheid gemaakt tussen primaire en secundaire verantwoordelijkheid. In aanloop naar de begroting worden deze doelen lokaal vertaald, wellicht herverdeeld en verder verfijnd en geconcretiseerd.

Doel	Nationaal doel ¹	Lokaal doel	Primair	Secundair
	In 2019 maakte 6,2 procent van de Nederlandse bevolking deel uit van een huishouden met een inkomen onder de lage-inkomensgrens. SDG 1 is gericht op de afname van armoede in al haar vormen. Zowel financiële aspecten als de impact van armoede op het leven van mensen maken daar deel van uit.		Programma 2	-
	Vergeleken met andere landen komt ondervoeding in Nederland niet vaak voor. Bij ons ligt de nadruk van dit doel op de duurzaamheid van de voedselproductie en de impact ervan op de kwaliteit van de leefomgeving en het dierenwelzijn. Ook voedselverspilling moet afnemen.		Programma 2	Programma 1
	Het voorkomen van voortijdige sterfte veroorzaakt door overdraagbare en niet-overdraagbare ziektes en psychische problemen staat hoog op de VN-agenda. Het aanpakken van roken, overgewicht en problematisch alcoholgebruik kan de gezondheid van veel Nederlanders verbeteren.		Programma 2	Programma 1

¹ Dit betreft de Nederlandse doorvertaling van de duurzame ontwikkelingsdoelen van de VN, ofwel de Sustainable Development Goals (SDG's). In sommige gevallen is deze doorvertaling nog zeer generiek, of onvoldoende lading dekkend.

<p>4 KWALITEITS- ONDERWIJS</p> 	<p>Adequaat onderwijs is voor mensen in alle leeftijdscategorieën en in alle levensfasen van belang, van voorschoolse educatie tot 'een leven lang leren'. Onderwijs zorgt ervoor dat de werkenden over vaardigheden beschikken om te kunnen functioneren in een kennisintensieve omgeving.</p>		<p>Programma 3</p>	<p>Programma 2 Programma 4 Programma 5</p>
<p>5 GENDER- GELIJKHEID</p> 	<p>De mate van gelijkheid wordt onder meer afgemeten aan verschil in beloning voor arbeid, arbeidsdeelname en de positie van mannen en vrouwen in bedrijfsleven en bestuur. Een andere specifieke doelstelling binnen deze SDG is het terugdringen van geweld gericht tegen vrouwen.</p>		<p>Programma 2</p>	<p>Programma 4 Programma 5</p>
<p>6 SCHOON WATER EN SANITAIR</p> 	<p>De toegang tot schoon drinkwater en sanitaire voorzieningen is goed geregeld in Nederland. De focus van deze SDG ligt bij ons op waterkwaliteit en de efficiëntie van watergebruik.</p>		<p>Programma 1</p>	<p>-</p>
<p>7 BETAALBARE EN DUURZAME ENERGIE</p> 	<p>De ontwikkeling en het gebruik van technologieën voor energiebesparing en hernieuwbare energiebronnen zijn een wezenlijk middel om energieverbruik en de afhankelijkheid van fossiele brandstoffen te verminderen. Dit heeft een positief effect op onze welvaart.</p>		<p>Programma 1</p>	<p>Programma 3</p>
<p>8 EERLIJK WERK EN ECONOMISCHE GROEI</p> 	<p>Economische groei is pas duurzaam als kapitaal, arbeid en grondstoffen verantwoordelijk worden ingezet en als winsten en inkomens eerlijk verdeeld worden tussen inwoners en bedrijven.</p>		<p>Programma 3</p>	<p>Programma 2</p>
<p>9 INDUSTRIE, INNOVATIE EN INFRASTRUCTUUR</p> 	<p>SDG 9 streeft ernaar de mobiliteit en infrastructuur te verbeteren, en de nadelen ervan – zoals tijdverlies als gevolg van files, onveiligheid in het verkeer en druk op het milieu – te verminderen. Ook moet het bedrijfsleven innoveren en verduurzamen.</p>		<p>Programma 1</p>	<p>Programma 3</p>
<p>10 ONGELIJKHEID VERMINDEREN</p> 	<p>Dit doel gaat over het verminderen van ongelijkheid tussen landen. Maar ook in eigen land is sociale samenhang onontbeerlijk voor het goed functioneren van de samenleving. Iedereen moet gelijke kansen krijgen om deel uit te maken van de sociale infrastructuur.</p>		<p>Programma 2 Programma 3</p>	<p>-</p>
<p>11 DUURZAME STEDEN EN GEMEENSCHAPPEN</p> 	<p>Het aanbod van betaalbare woningen bepaalt waar mensen gaan wonen, naast de werklocatie en sociale relaties. Beweging op de woningmarkt is belangrijk voor starters en doorstromers. Buitenshuis is een gezonde en veilige leefomgeving van belang.</p>		<p>Programma 1</p>	<p>Programma 2</p>

 <p>12 VERANTWOORDE CONSUMPTIE EN PRODUCTIE</p>	<p>Onze consumptiemaatschappij produceert veel afval. Duurzame productie en consumptie, met een efficiënter gebruik van grondstoffen, verlaagt de druk op het milieu en vermindert de afhankelijkheid van die grondstoffen.</p>		<p>Programma 1</p>	<p>Programma 3 Programma 4 Programma 5</p>
 <p>13 KLIMAATACTIE</p>	<p>SDG 13 is gericht op de aanpak van door mensen veroorzaakte klimaatcrisis. In 2015 is het Parijs-akkoord tot stand gekomen dat beoogt klimaatverandering en de nadelige effecten daarvan te verminderen. De effecten van klimaatverandering vormen een bedreiging voor mens en natuur.</p>		<p>Programma 1</p>	<p>-</p>
 <p>14 LEVEN IN HET WATER</p>	<p>Zeewater vormt het grootste ecosysteem ter wereld. De toenemende negatieve effecten van klimaatverandering, overbevissing en vervuiling vormen een bedreiging voor zowel de intrinsieke waarde van het ecosysteem zelf, als het nut en plezier dat mensen eraan ontlennen.</p>		<p>-</p>	<p>Programma 1</p>
 <p>15 LEVEN OP HET LAND</p>	<p>SDG 15 gaat over bescherming, herstel en duurzaam beheer van het leven op het land in al zijn vormen. Bescherming en herstel van ecosystemen en biodiversiteit kunnen de weerbaarheid tegen toenemende bevolkingsdruk, intensivering van landgebruik en klimaatverandering versterken</p>		<p>Programma 1</p>	<p>-</p>
 <p>16 VREDE, JUSTITIE EN STERKE PUBLIEKE DIENSTEN</p>	<p>Het ervaren van onveiligheid kan een grote impact hebben op het persoonlijke leven en heeft effect op de welvaart. Doeltreffende, verantwoordelijke en transparante instituties zijn essentieel voor het ontwikkelen en behouden van die welvaart.</p>		<p>Programma 4 Programma 5</p>	<p>Programma 2</p>
 <p>17 PARTNERSCHAP OF DOELSTELLINGEN TE BEREIKEN</p>	<p>Internationale samenwerking is nodig om de capaciteit en middelen te versterken om de duurzame ontwikkelingsagenda uit te voeren. Het realiseren van de doelen vereist samenhangend beleid, een coöperatieve omgeving en het aangaan van nieuwe mondiale partnerschappen.</p>		<p>-</p>	<p>Programma 1 Programma 2 Programma 3</p>